

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill. kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. ázrendő. Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szög 2 kor. 60 fill., azontul minden szög 2 fillérével számítottak.

A nyiltterben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér. Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zs'ádkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetések, előfizetések s a reklamáziókat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

1698./1900.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi minisztérium f. évi február hó 15-én kelt 2962. számú intézkedéssel a zsitvavölgyi helyiérdekű vasut Mánya állomáshoz vezető utra a vármegye által kért vámszedési jogot a vámszedés kezdetétől számított 25 évre engedélyezte.

Léván, 1900. április hó 30.

Bédogh Lajos,
polgármester.

II.

1666./1900.

Hirdetmény.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága az 1899. évi XV. t. cz. 7. és 8. §-ai alapján az országgyűlési képviselő választók és hozzátartozók részére fizethető fuvardíjak tárgyában alkotott szabályrendeletét f. évi 37./4301. számú határozatával módosítván, — ezen módosított szabályrendelet a vonatkozó közgyűlési határozattal a felelősségi jogra való figyelemmel essel a városi irodahelyiségbe 30 napi közszemlére kitétetett.

Léván, 1900. április 30.

Bédogh Lajos,
polgármester.

III.

2062./1900. sz.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a gazdasági munka vállalkozókról és segéd munkásokról szóló 1899. évi XLII. t. cz. s ennek végrehajtása tárgyában kiadott 3400./1900. eln. számú m. kir. földmívelésügyi miniszteri rendelet f. évi május hó 1-től kezdődőleg életbe léptetett.

Léván, 1900. május 7.

Bédogh Lajos,
polgármester.

IV.

1712./1900.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter ur a folyó évben végrehajtandó országos kataszteri felmérést, mérnöki helyszínelések és egyéb mérnöki munkálatok alkalmával, a háromszög mértéki személyzet, valamint a központi felmérési igazgató és felügyelők által készpénzbeli fizetés mellett igénybevehető szolgálományok árai

nak ezen törvényhatóság területén a következőleg alapította meg:

Kétfogatu váró kocsis	7 kor. — fill.
kocsissal együtt egész napra	3 " 50 "
félnapra	3 " 50 "
Négyfogatu váró kocsis	9 " 50 "
kocsissal együtt egész napra	4 " 75 "
félnapra	4 " 75 "
Egy fölnyergelt, vagy	4 " 50 "
podgyászolt ló szolgálval	2 " 25 "
együtt	2 " — "
félnapra	2 " — "
Egy napszamos egész	1 " — "
napra	1 " — "
félnapra	1 " — "
Egy küldöncz oda és	— " 32 "
visszamenetért kilométeren-	— " 32 "
ként	— " 32 "
Egy kőműves vagy ács	3 " — "
egész napra	1 " 50 "
félnapra	1 " 50 "
Egy csónak két révésszel	6 " — "
egész napra	3 " — "
félnapra	3 " — "
Egy csónak 4 révésszel	10 " — "
félnapra	5 " — "
Ezen szolgáltatásokat azonban csakis	— " — "
pénzügyminiszteri nyílt rendelettel igazolt	— " — "
tisztviselők vehetik igénybe.	— " — "
Léván, 1900. május hó 1.	— " — "

Bédogh Lajos,
polgármester.

A házalásról.

Léva város képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésében végre megalkotta a házalást eltöltő szabályrendeletét. Szándékosan mondjuk, hogy végre, mert bizony jó ideje, hogy vajudik ez az ügy. Soha várost úgy el nem öznlik a házalók, vigéczek, mint épen Léva városát, S a ki ismeri ezeket a kereskedelmi és iparcikkekben utazó ügynököket, ki legtöbbnyire idegen cégek alattomos képviselői, azok bizonyára ismerni fogják egy ily szabályrendelet értékét. Mert hiszen eddig törvényes rendelkezés híján nem volt módunk az ellenük való védekezésre. Ha ki-dobtuk az ajtón, bejöttek az ablakon, S mig szolid kereskedőink s iparosaink

alig tudnak tudni árúikon, addig ezek szélteben-hosszában, hihetetlen forgalmat csinálnak természetesen a mi kereskedőink rovására.

Évek óta sürgettük a házalás korlátozását. Egymás után hozták be a házalást tiltó szabályrendeleteket a városok, végre tehát nálunk is ténynyé vált. Annak az elvnek hódolva, hogy jobb későn, mint soha, örömmel regisztráljuk a szabályrendelet megalkotását, a mely ha a rendőrkapitányság által kellő szigorral és erélylyel fog végrehajtatni, alkalmas leend arra nézve, hogy megvédjen bennünket a házalók impertinens rokonszenvéstől.

Azok ellen védekezni, kiknek házájuk a nagy világ, kik csak addig időznek egy helyen, mig a seftelésre terük van, kiket helyhez nem köt semmiféle nemesebb érzés és ambició, sem kereskedőink, sem iparosaink nem voltak képesek. Nem pedig azért, mert abban a piszkos versenyben, melyet ellenük folytattak, résztvenni önérték nem engedte, erkölcsi érzékük eltöltötte.

Éreztük a terhét mindnyáján. A lévai kereskedelmi csarnok szakértő szavakkal sürgette a házalás megszüntetését. Adatokkal szolgált azok veszélyes voltára nézve. De a mint a megpendített hur elhangzik s rezgése a levegő uttalan rétegén nyomot nem hagy, a bajnak a hatóság nem igen sietett elébe vágni.

Nem keressük az okokat, melyek akadályul szolgáltak, csak hogy végre célt értünk.

Ezután majd alkalmunk leend nem egyszer konstatálni, kereskedelmi és ipari forgalmunk megfelelő emelkedését. Vevő közönségünk nem leend kitéve céltalan zaklatásnak, sokszor valóban sajnálatra méltó becsapásnak. Az üzleti élet minden ága fel fog éledni s a tisztességes üzleti forgalom értékét a vevő közönség is jobban-jobban meg-

fogja becsülni. S a minket különös előszeretettel kereső házalók ezután majd más teret fognak maguknak választani tisztességtelen működésük folytatására.

Azonban a törvény, a rendelet megírott papiros, semmi hatálya nincs. Annak végrehajtásával elevednek meg a holt betűk s öltenek testet az eszmék. Ennek a szabályrendeletnek, mely még mindig elég jókor érkezett ahhoz, hogy a kóros állapotokon segítsen, csak úgy lesz értéke, ha szakaszait kiméletlen szigorúsággal fogják alkalmazni mindeki ellen.

Hiszzen tudjuk azt, hogy nálunk az a rossz szokás, hogy mindaddig nem ismerjük a szabályrendeletet, a mig annak valamelyik rendelkezésébe bele nem ütközünk. A házalásra már azért is különösen fel kell hívunk a hatóság figyelmét, mert ezek sokszor a szabályrendelet kijátszásával kerülő utakon jönnek hozzánk. Tapasztalásból tudjuk, hogy sokszor akkor konstatálják a házaló kereskedés nyomát, a mikor már a házaló a busás nyereséggel árkon bokron tul van.

Azonban ha tapasztalni fogják a kellő szigorúságot, akkor azonban úgy el fogják kerülni Léva városát, mintha a házalási tilalomfa minden kapu elé ki volna szegezve.

A magyar föld terhe.

A galánthai Nagy Sándor dr. által szerkesztett Közgazdaság-ban dr. Fellner Frigyes egy igen érdekes cikket közöl a magyar föld terhééről. A cikk főbb vonásaiban a következőket mondja:

A magyar korona országában a keletkezett és telekkönyvileg bekebelezett összes új terhek értéke volt:

1894-ben:	273.253	millió forint
1895-ben:	315.777	" "
1896-ban:	300.310	" "
1897-ben:	336.480	" "
1898-ban:	433.543	" "

Átlag 1894—98-ban: 322.155 millió forint.

Ebben volt meg mindaz, miről a rózsza álmódott.

Eközben eljött a hajnal és sorban csökölta a virágokat, mire mindannyian álmosan pislantottak feléje. A hajnal csintalan urfi: belemarkolt azon felhőbe, mely a harmatot őrzi és végiglocscsantotta a virágokat. Csak a rózsát nem bántotta. Ez olyan szép volt álomban hevülő kelyhével, átlátszó leveleivel, félig inyilott bimbói mézétől környezve, hogy a hajnal elmerült nézésébe és nem akarta fölkelteni. És nagyon meg volt lepve, hogy a rózsza, mikor fölbred, nem kacérkodik vele, nem kér tőle új színányaalokat, nem tudakozódik azon őszhaju hóborult tüzökádó hegy után, kiről csak tegnap mesélt neki.

... Az természetesen nem tudta a hajnal, hogy a rózsza még ébrenlétben is tovább fűzi álmait és keresi a hallott hangokat; de különösen a kolibriét, ki a lotósvirág keblére temetkezik.

— Te zengtél olyan szépen? kérdé a hajnaltól.

— Hisz tudod, hogy nem értek a dalhoz — viszonzá ez mosolyogva.

— Te zengtél olyan szépen? — kérdé a rózsza a szellőtől. Oda sem nézett többé a hajnalnak, mióta meghallotta, hogy ez nem ért a dalhoz.

— Már én ennél okosabbat is tudok! válaszolt ez betykén és sokatmondó pillantást vetett a szomszéd szegfűre.

— Te zengtél olyan szépen? — kérdé szomoruan a rózsza a patakól. Szomorú volt mert fájt neki a kettős csalódás.

— A völgyben a malom, azt kell bajta-

TÁRCSA.

Falun.

Oda von a lelkem, csak oda:
Sudár tornyu, nyájas faluba;
Hol minden arcz örül, mosolyog,
Itt vannak az igaz boldogok.

Fehér házak köze oda csak!
Hol a munka édes üdvöt ad
S fárodzó, dolgos emberek
Melegben, hőben szeretnek.

Nincs ott önzés, hiu harcz, zsivaj;
Szívet, lelket kétség nem is mar
S nem irigyek ott az emberek —
Gög sem burkolja a szíveket.

Oda vágyom, oda örökökön!
Ott van nekem minden gyönyöröm.
Lelkem: szabadszárnyon érzem én:
Tarka, vadvirágos mezéjén . . .

Életemnek napja, világa:
Kökény szemű barna leányka
Bút, bajt, gondot vélem megosztva:
Ugye éljősz majdan te oda? —

Csak egymásnak élve boldogan:
Mily jó lesz a csendes faluban!
Tudom, majd irigyli mindenki:
Mily boldogok tudunk mi lenni . . .

Tuba Károly.

A fehér rózsza eredete.

(Bosnyák népmese).

Kelet országának egyik pompadus kertjében látott napvilágot a rózsza illatos fájának disze.

Mindenki szerette: a nap sugaraival özönlé körül, a harmat gyöngyeivel díszítette, a szellő regéket beszélt neki, a madarak legszebb dalokban zengték el szépségének dicséretét.

De ő senkit sem szeretett. Nem a napot, nem a harmatot, nem a szellőt, de még a madarakat sem. Mert lelke mélyében föl nem ébredt még a szerelem, valamint kelyhe mélyében pihent az illat.

... Eljött nyugat felől, szingazdag tájakról egy vándor csalogány. Titkos vágy ösztönzé, hogy hagyja ott a honi jázmin-berkeket és járja be a világot. Egyedüli kísérője a hosszú uton a visszhang volt. Olyannyira vonzódtak egymáshoz, hogy a mint hajnalkor a csalogány rázendítette bűvös dalát, a visszhang már is felelt; midőn pedig esténként a virágok felkérték a fülemilét, hogy fejezze ki a lenyugvó napnak hálájukat, megint a visszhang volt az, mely a rózsaszínű felhőknek mondta el a hallottakat; kik pedig — és ez a virágok országában tudvalevő dolog — a postai összeköttetést képezik a nap és a föld között.

Felhőtlen napnak estéjén érkezett meg a csalogány abba a kertbe, hol a rózsza lakott. Elfáradt a hosszú uttól és egy pálmafa tetejére szállott pihenni. A lelkében égő titkos vágy ma különösen zaklatta és nem hagyta megpihenni, mert a mint ott ült a szeszélyes szellő, mely az egész kertet be szokta járni,

hozzá is ellátogatott. A szellő odasuhantában megérintette a rózsát szárnyaival és ezen szárnyának oly gyönyörkeltő volt az illatja, hogy a csalogány szíve megrészegül tőle.

Dalforrása megnyílt szívében és énekelte. Panaszos hangok rezgették a fák lombozatát. Az elhervadt virágok lelke beszélt a kis madárból. Csendes fájdalom hangján kezdte és viharos kétségbeesés hullámzott végzavai-ban. Felszállott a dallamos érzelem a csillag-honig és lebukott a másik pillanatban a pokolig. Zokogott és kaczagott, tombolt fájdalomában, úgy mint örömben.

A visszhang a felhőkig vitte el a dalt, a felhők pedig a csillagoknak. És valamennyi csillag, még a sokat tapasztalt vén üstökös is, megegyezett abban, hogy ily szépen nem dalolt még a csalogány.

... A csalogány szerette a rózsát.

Ez már aludt, midőn a fülemüle dalolni kezdett. A rózsza korán fekszik le, hogy el ne mulassza a hajnal ébredését; mert a hajnal-pír legjobb barátja, tőle nyeri csodás színét. Azt hitte most is a rózsza, hogy engedett barátja rábeszélésének és elment vele világot látni. Most a napsugártól csökolt tenger locsogását hallja, majd pedig a napok eltakaró felhőre féltékeny tenger zugását. Most a gyöngye szerelmes kagylók ujjongását, mely úgy hangzik a tenger mélyében, mint a széltől mozgatott nádas suttogása. Hallotta aztán a gerle búgását, amint párját csalogatja, a lilium sóhaját, ha a hold a felhők mögé buvik és a lotósvirág enyelgését a keblére temetkező kolibrivel.

... Pedig dehogyan hallotta mindezeket! Nem hallott egyebet, mint a csalogány énekét

Az évenként bekebelezett összes új jelzalog-teher tehát 322.155 millió forint. Az összes hitelintézeteknél — az utolsó kimutató szerint — az újonnan folyósított jelzalog-kölcsönök értéke volt:

bankoknál és földhitelintézeteknél	48.032.410	frt
takarékpénztáraknál	57.621.789	"
szövetkezeteknél	5.977.244	"
Oszták-Magyar banknál	17.658.000	"
Az összes hitelintézeteknél	129.289.343	"

Ha már most ezt a 129.259 milliónyi pénzintézeti jelzalogkölcsönt levonjuk a 322.155 milliónyi összes új terhekből, kapjuk azoknak az új kölcsönterheknek összességét, melyeket a magánosok és egyéb jogi személyek (kápitanok, alapítványok, árvapénzalapok stb.), szóval nem a hitelintézetek nyújtanak. E szerint a magánosok és egyéb jogi személyek által nyújtott bekebelezett új reálkölcsönök összessége 192.866 millió forint. Ezeknek a jelzalogkölcsönöknek kölcsönállományai a pénzintézeteknél 935.220 millió forint, a magánosok és egyéb jogi személyek nyújtotta reálkölcsönök állománya pedig 1396.693 millió forint, vagyis összesen 2331.913 millió forintnyi jelzalogkölcsön állomány az, amely a magyar földet terheli.

Ezzel szemben a magyar földbirtok értéke a jelzalogul lekötött birtoktestek értékére vonatkozó adatokból következőleg állapítható meg. A pénz részére jelzalogul lekötött földbirtok területe 1893-ban kitett 7.476.079 kat. holdat 866.218.151 forint értékében. A hitelintézetek részére jelzalogul lekötött földbirtokok kat. holdankinti (1600 négyszögöles) átlagos értéke tehát 115 ft. Ha ezt az értéket az egész ország földbirtokterületére generalizáljuk, úgy ezen 115 ft értéknek a magyar birodalom terjedelmét kitevő holdak számával való szorzata adja a magyar földterület értékét. Eszerint a magyar földbirtoknak 49.020.156 kat. holdnyi területe 5.537.317.940 ft, vagyis az öt és fél milliárdot jóval meghaladja.

Ez a számítás közelíti leginkább meg a tényleges állapotot, amennyiben a föld értékének mai módszer szerinti kiszámítása is megközelíti ezt az értéket. Ha a föld tiszta hozadékának megfelelő kamatlábat tőkésítjük akkor a magyar föld értéke 5.563.788.700 forintot nyerünk; a kataszteri tiszta jövedelem 4 százalékos tőkésítése útján (a hozadékot a valóságnak megfelelőleg 50 százalékkal emelve) 5.578.880.450 forintot nyerünk s a haláleset folytán gazdát cserélő összes ingatlanok értékéből a kiszámított középszám 6.590.359.274 ft.

Látható tehát, hogy a különböző módszerek körültekintő alkalmazása mellett nyert eredmények nagyjában összevágának s ha a magyar föld.

hozadéki értéke	5.553.788.700	frt
hitelértéke	5.637.317.940	"
forgalmi adóértéke	4.381.841.148	"

nom, a völgyben a gyár, rég hajjaimra vár — mormogott ez és odább sietett.

— Oh, ki mondja meg nékem, hogy ki volt a dalnok? — sóhajtott a rózsza. — Ki adja tudtomra hol lelhetem?

E pillanatban újra rákezdte a csalogány énekét. Megint telve volt az álomképekkel; forró vágygyal, lihegő kobbellel, égő epedés-sel ölelkezett benne egyik érzélem a másikkal. Csók és csak csók volt benne minden dallam. Lángoló és kielégíthetlen, miként a sivatag szomja.

A rózsza hevült, a rózsza pirult. Rezgő kelyhe kinyílt. Hol marad a kolibri, hogy keblére temesse magát?

És ekkor meglátta a csalogányt, a mint ez leszállt a pálma csucsáról és oda jött hozzá jutalmát kérni.

— Ki vagy te? — kérde kicsinylő hangon a rózsza, mert nem tetszett neki a csalogány egyszerű ruhája.

„Bül-Bül vagyok a dalnok — válaszolt ez — szerelemért esdek. Imádom a rózsát és lelkem ujjong, ha rá gondolok. Látam, hogy kinyílik kelyhed és ide siettem, harmatjával enyhítem égő szomjamat.”

— Nem néked nyílik a kehely! mondá durczásan a rózsza — hanem a bájos kolibrinek, ki az imént olyan szépen dalolt az ágak közt.

— A ki ott dalolt, az én valék!
— Lehetetlen! Hisz te csunya vagy!
— De dalom szép szeress, hát dalomért!
— Téged szeresselek? — kiáltott megvetéssel a rózsza, — én ki a hajnal meg-

nyert eme négy értéknek átlaga 5.315.447.009 ft, mint végeredmény, a magyar föld összértéke gyanánt elfogadható. A magyar föld összértéke tehát az öt és fél milliárd forintot megközelíti. Vekerle négy milliárdra becsüli a magyar föld értékét, míg Földes öt milliárd forintra.

Most már mérlegelhetjük a mezőgazdasági eladósodottság jelentőségét. Ha az összes mezőgazdasági jelzalogterhet (1685.840 millió forint) szembeállítjuk a magyar föld értékével (5315.357 ft), úgy megtudjuk, hogy a mezőgazdaságilag hasznosított magyar földbirtok értékének 31.71 százalékaig van jelzalog adósságokkal terhelve. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy az az 1.685 milliárd forint, mely 31.71 százalékaig terheli a földet, átlagos teher, így az egyházi javaknak, a családi hitbizományoknak stb., szóval a kötött birtokoknak, vagyis a föld 34.27%-ának legnagyobb hányada adósságmentes. A fent kimutatott teher tömeg, azaz az eladósodottság mérvét képviselő 1.685 milliárd forint tényleg szűkebb körre, kisebb területre szorul; minthogy e szerint az adósságteher kevesebb értékkel áll szemben, a valóssággal eladósodott földbirtokok adósságteherének átlaga jóval magasabb. Ez számszerű kifejezést nyer abban, ha a földbirtokok 5.315 milliárdnyi értékéből, a kötött birtokok értéke gyanánt 1.682 milliárdot leütünk s az így nyert szabad forgalmu földbirtok 3.633 milliárd forintnyi értékével hozzuk relatióba az 1.685 milliárdnyi jelzalog-teher-állományt, amely mintegy 46% eladósodásnak felel meg.

A fent nyert 31.71%, mely a magyar földön nyugvó jelzalogteher arányát képviseli, a földbirtok tényleges megterheltségének valódi arányát még nem mutatja. Nem hagyhatók figyelmen kívül a földbirtokon nyugvó közterhek és egyéb nyilvánjellegű kényszer szolgáltatások sem, melyek egész Magyarországon 78.923.642 forintot tesznek ki. Ebbe az összegbe azonban nincsenek még belevéve a földbirtokot terhelő egyházi szolgáltatások, az ingatlanok átruházása után járó, betegápolási adó stb. Hogy ezeknek a közterheknek tökéértékét megkaphassuk, tőkésíteni kell a fenti 78.923.642 forintot 5%-al s így 1.578.462.840 forint tőkésítést nyerünk. Az 5.3 milliárd forintnyi értékű földbirtokon nyugvó tényleges teher tehát 1.695+1.578=3.263 milliárd forint, azaz a hiteltöke és a közterhek tökéértékének összsummája.

A magyar földön nyugvó átlagos összteher a földértéknek 61.39%-áig terjed, vagyis a magyar mezőgazdasági birtok értékének háromötöd részéig van megterhelve, részint adósságokkal, részint közterhekkel.

A bars megyei gazdasági egyesület közgyűlése.

A bars megyei gazdasági egyesület Léván 1900. évi május 3-án tartotta rendes közgyűlését *Kherndl János* egyleti elnök

vettem, a patakot kikosaraztam, a szellőt elutasítottam, téged szeresselek? Soha!

— Hát tehetek róla, ha nem szép a külsőm? — mondá panaszos hangon a csalogány; tehetek én róla, hogy míg ezer szín van lelkemnek minden lapjára festve, testem csak szomorú szürkébe van burkolva? De szeretlek, szeretlek!

— Hát szeress, ha úgy tetszik! Én biz nem szeretlek!

És azzal odafordult a hajnalhoz, festéket kért tőle és a rózsza szemeláttára enyelgett a hajnalal — a kaczer!

A csalogány elhallgatott, sokáig hallgatott. Várta, nem bánja-e meg kemény szavait a rózsza, nem győz-e nála a jobb indulat a hiúság felett?

De a rózsza tovább kaczerkodott, a csalogány szive pedig fájt a megvetett szerelem bánatában.

Visszaszállt pálma lombzata közé és elkezdett dalolni. Mert a csalogány, ha üvend is dalol, ha busul is dalol.

— Én vagyok Bül-Bül az erdő szive, én vagyok a csendes éj zengő gyermeke! Te vagy a Gül, az erdő tündére, a csábító hajnal kaczer kedvese! Az erdő szive jajszóval tele, az erdő tündére csalfasággal telve! Mosolyogsz, mert édes neked a hajnal csókja; sirni fogsz, mert a hajnal méhében szülemlik az égő napsugár és le fogja perzselni tündéri zománcodat. El fogsz hervadni, miként az idők fáján az évek levele.

Sokáig dalolt még a madár. Zokogott, reszketett még a könnyelmű szellő is. Ha a rózsza csak ezt akarta volna, akárhány

elnöklete alatt, melyen jelen voltak az egyleti tagok nagy számmal.

Ordódy Lajos tartotta meg kiválóan érdekes előadását a *vámügyben*.

Elősorolja 1. a külföld államainak vám-védelmét, 2. eddigi intézkedéseinket körülmenyesen hasonlatozza, 3. ezen intézkedéseket összehasonlítva a teendőket fejt ki. A kölcsönösséget óhajtja az ipar és mezőgazdaság közt, *vámvédelem* kell nekünk nemcsak *gabonánkra*, hanem a *textilanyagokra* is. A textil cikkek vámjával Magyarország adóügyét rendezheti, Ausztria pedig a kikészítési eljárással versenyezhet a külföldön. Nem tartja helyesnek és indokoltnak a lépészetes vámot sem a gabonánál, sem az iparcikkeknek, s azért is a *határvámi kedvezményt* megszüntetendők tartja. Igazolta a mult is, hogy legtöbb kedvezményrel bíró szerződés semmiféle megfelelő ellenszolgálatok nélkül. Idegen termények transzito forgalma olcsóbb ne legyen, mint a miénk.

A gazdasági egyesületek szövetségének határozati javaslata s *Rubinek Gyula* szövetségi titkár előadói javaslata a *vámügyben* tárgyalatván, elfogadtatik *Ordódy Lajos* azon indítványa, hogy fogadtassék el a határozati javaslat, habár vannak benne olyan pontok is, melyek szorosan nem tartoznak a vámügyhöz, fontosnak tartja azt, hogy a vámtarifa részletesebben dolgoztassék ki, erre nézve *Rubinek* könyvében felsorolt vámtarifa vétessék alapul; ezen indítvány elfogadtatik, s a márcz. 24-iki rendes közgyűlésen megválasztott egyleti kiküldöttek felkérletnek a közgyűlés határozatát elfogadásra ajánlani, a nagygyűlésen felemlítvén indítványukban, hogy a *textilanyagok vámjait elsőrangú* érdeknek tartja egyesületünk, a pamut vámját jóval felemelni kéri: a *textilanyagok vámja nélkül a közös vámterület semmiféle* ér, ha ezen vámok keresztül vitele nem sikerülne, akkor az *önálló vámterület* óhajtandó.

Tárgysorozat 2-ik pontja a *mezőgazdasági szesziparra vonatkozó módosítás iránti kérvényezés*. Titkár ismertetvén az országos M. G. E. átiratát, hasonló értelemben fölir az egyesület a pénzügyminiszterhez a *szeszkontingensnek* igazságos felosztását kérelmezve.

A *legutóbbi népies gazdasági téli előadások ciklusa* bemutatattik, melyből kitűnik, hogy Nagy-Sallón 29 előadásból álló tanfolyam és egyéb helyeken 66 előadás rendeztetett az előadó által.

Az október 15-iki közgyűlésnek erre vonatkozó érdemleges intézkedéseit tudomásul véve, az *előadások rendezését kifogástalanul* jelenti ki, mert azt közgyűlési határozatokra alapítva *rigorózan* a *részletekben is eszközölte a rendező titkár*. Az előadásoknak a *jövő ciklusban* való rendezésére Székely és a titkár indítványára felszólítandók mind az egyleti tagok a *közreműködésre*. *Bodrogköz* Zoltán, *Ordódy Lajos* és *Levatic László* titkárból álló bizottság állapítsa meg a programot és a költségvetést, melyeket az Elnökségnek bemutatnak, hogy a f. miniszterhez jul. 19. felterjeszhetők legyenek.

A *gabonátözsdei sulyegység leszállítása* ellenében az egyesület állást foglal, miután nem látja okot fenn fogorni a métermázsza sulyegység kiküszöbölésére és a tözsde semmiféle argumentummal nem indokolja a sulyegység megváltoztatásának szükségességét, egészben elfogadja az O. M. G. E. átiratát.

A *munkás közvetítői* intézményt örömmel veszi tudomásul, valamely *földművelésiskola gazdaságába* kirándulást tenni nem óhajt, szívet lel azon egy helyett, mely őt visszautasította. De a csalogány, az erdőnek szive, csak egyszer szeret és megalatva sohasem többé!

Elrepült. Hiába esdett neki a pálma, hogy maradjon nála, készítsen fészket ágai közt. Hiába marasztalta a szellő, becsület-szavával fogadva, hogy ilyen élvezettel még a cikádák dalát sem hallgatta végig; hiába ígerte neki a golya, hogy egy nagy reményekre jogosító dalművészt, a békát elhozza, hogy a csalogánytól tanuljon, a csalogány elszállt.

Sohosem látták többé azon a tájon. Vele ment kísérője, a visszhang.

De vele ment a rózsza szive is. A mint elhangzott a csalogány bucsudala, összecsukódott kelyhe és nem nyílt ki többé hajnal csábító szavára.

Várta, mikor jön vissza a csalogány, hogy pirulva mondhasse neki el vallomását. — Ime Gül, az erdő szépe szereti már Bül-Bült az erdő szivét!

De hiába várt. Epekedő bánat váltotta föl nála a reményt. Halvány lett és levelei áttetsző színt nyertek.

Egy nyári nap hajnalán, mikor Kedem a keleti szellő betekint a kertbe, bámulva vette észre, hogy a piros rózsából fehér rózsza lett.

... Szép leányok, bájos virágok, tanuljatok a rózsától és meg ne vessétek a hü szerelmet!

Tábori Róbert.

tekintettel megénkben sok belterjesen kezelt mintaszerű birtok megszemléltetésére.

Ordódy Lajosnak hálás köszönetét nyilvánítja a közgyűlés kitűnő tanulmányának szép előadásáért s elhatároztatik, hogy szakszerű tanulmány a vámügyben az ország valamennyi gazd. egyletének és az egyleti tagoknak megküldessék.

Hasonlóan a lévai járás mezőgazdasági bizottsága elnökének és az állattenyésztési felügyelőnek az állatszámlel kifogástalan megejtéséért köszönetét fejezi ki.

Végül többeknek egyleti tagul való belépése örvendetesen tudomásul vétetett.

Különfélék.

— **Virághervadás.** — Bimbó volt még csupán, a legszebb reményekre jogosító pici, fészli bimbó. A rügybontó márciusi napsugár csalta ki a kert fakadó virágai közé, hol hűvös szellő csapta meg futkosásban felhevült homlokát s egyszerre oly forró láz, titkosan szűró fájdalom szibbasztotta el apró, mozgótagjait, hogy semmiképen sem tudta azt előzni a doktor bácsi. Hiába állták körül pici ágát, haszontalanul tanácskoztak oly sokszor az orvosok, mert meghiusult a reménykeltő mütét is; hiába futott hozzá a bécsi tudós professzor, mert tehetetlenül töprengett mellette a nélkül, hogy tudott, vagy birt volna rajta segíteni. Már hetekkel előbb ágya felett lebegett az elmulás, a hervadás kísérteties szelleme s nem bírták azt előzni a sok szép fanyar-édes tündérmesék, nem láncolhatta őt az elethez a virrasztva aggdó anyai szeretet, mert Ilonkát legyőzte, kimerítette a sok és kínos szenvedés. Ilonka elaludt, anygalkává lett, felszállott az égbe társai közé. Mint pajzán kis Amor futkosta be nem rég is a tágas lakás minden helyiségeit, ő mindenütt ott volt, mindenütt csevegett s most egészen elnémultak beszédés ajkai. Őszintén igaz mély fájdalommal álltam kihült tetemei mellé s néma horongással hosszan szemléltém az enyészet ily pusztító hatalmát. Oly lágyan, oly gyengéden simultak hófehér arcához a selyemre sórt nefelejsek és a májusi gyöngyvirágok, hogy szerettem volna a mindig élénk kis gyermeket erre figyel-messé tenni. Nem tehettem! Hiába minden kesergés, hiába a könyvet önteni, mert „Isten adata, Isten elvette, a mint az Urnak tetszett úgy történt, legyen áldott neve.” Elszállt az égbe éretünk is imádkozni. Ma már a májusi szellő csókossá srjárt, csőtörtökön délután hantoltuk el a viszontlátás kedves reményében kicsi koporsóját. Hón szerető szülői a következő szomorú jelentésben tudják korai hervadását: Leidenfrost Tódor és neje született Szilassy Mária, valamint gyermekeik Dóra és Ida fájó szívet tudatják, felejtethetetlen gyermekük illetve nővérük Ilonkának életének 5-ik évében, hosszas szenvedés után, e hó 8-án déli egy órakor történt gyásos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó évi május hó 10-én délután 3 órakor fognak a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Sírán, 1900. május hó 8-án. Áldás és béke hamvaira!

— **Három urról.** Három nevezetes urról zengjen most az ének Hires urak ök, félelmetesek, mint a Sultán Bimbasia. Néven nevezze: Szervác, Pongrácz és Bonifác, ez a három fagyos szent réme a gazdáknak, kik szívesen kimustrálnák őket a kalendáriumból. Mert nem tudhassa azt előre az ember, hogy mit hoz magával ez a háromság. Tegnap, ma és holnap az ő napjuk. Jöveteleket erős, hideg északi szél jelezte s sok helyen a növényzet bizony nagy kárát vallotta a hidegnek. Sha ök elszelelték következők utánuk a negyedik, — néven nevezze: Orbán, kinek haragjától a jó Isten mentsen meg minden gazdát.

— **Főgimnáziumi magán vizgák.** A lévai kegyes tanítórendi főgimnáziumban a magánvizsgálatok június hó 20-án és 21-én fognak megtartani.

— **A vad madár** címen, mint annak idején megemlítettük, *Soltý Gusztáv* né Homa Ella, *Soltý Gusztáv* lévai kir. adótiszt neje, lapunknak is kedvelt munkatársa csinos dalt szerzett. A gyorsan közkedveltségre kapott dalt, mint értesültünk, Rózsavölgyi és társa cég szerevén meg, azt most bocsátja közre, második kiadásban különféle hangszerre, a melyet a zenekedvelők bizonyára örömmel fognak fogadni.

— **Néptanítói gazdasági kiképzése.** A földművelésügyi m. kir. miniszter ura gazdasági ismétlő iskolák vezetésére hivatott néptanítók gazdasági kiképzése céljából f. évi július hó 1-től -- 28-áig 1. adai, 2. lugosi, 3. kecskeméti, 4. rimaszombati, 5. a nagy-szentmiklósi m. kir. földmives iskolánál 20—20, összesen 100 néptanító részére, továbbá f. é. augusztus hó 2-tól -- 29-ig az 1. adai, 2. pápai, 3. kecskeméti, 4. jászberényi, 5. hódmezővásárhelyi, 6. rimaszombati, 7. csákvári, 8. nagy-szentmiklósi, 9. szent-imrei, 10. algyógyi, 11. lugosi, 12. csabai, 13. karczagi és 14. szabadkai földmives iskoláknál szintén 20—20 összesen 280, mindössze tehát 380 néptanító számára négyhetes gazdasági tanfolyamot rendez. — E négyhetes gazdasági tanfolyam tartamára minden felvett néptanító összegből (100 korona segélyben részesül, ezen összegből az utiköltség és ellátás, szóval minden költség fedezendő leendő. — A szóban levő tanfolya-

mokra nyilvános elemi népiskolákban tényleg alkalmazásban levő okleveles és mezőgazdasági tanfolyamon meg részt nem vett néptanítók vétetnek fel; és pedig elsősorban lehetőleg azon községekből, melyekben a gazdasági ismételő iskola már megnyitotta a vezetését megbízott tanítók a tanítási jogosítványt azon kikötéssel nyerték el, hogy a gazdasági tanfolyamok valamelyikén jelentkezzenek, továbbá azon községekből, a hol a gazdasági ismételő iskola felállítására közel jövőben remélhető. Barsvármegye tanfelügyelő ehhez képest felhívja az e tanfolyamok valamelyikén résztvenni köteles, illetve résztvenni óhajtó barsvármegyei népiskolai tanítókat, hogy fölvételi kérvényeiket a „Néptanítók Lapja“ f. é. 18-ik számában megjelent hirdetésnek megfelelő felszereléssel ellátva, hivatalához legkésőbb e hónap 15-ig terjesszék be. A kérvényben világosan kiteendő a hely, a hol, és az idő, a mely közben folyamodó a tanfolyamot végezni óhajtja.

Uj postaszekrények. Csütörtökön akasztották ki Léván az új levélgyjűtő szekrényeket, melyek sokkal célszerűbbek, mint a régiek voltak. A régieknél megtörténhetett, hogy a levelek kiszédésénél elveszthettek, a mostaniaknál az teljesen kivan zárva, amennyiben különös szerkezete folytán (mechanikai zárral van ellátva, ami a gyűjtő doboz betolásakor kinyílik és egyúttal a dobozt is kinyitja és a levelek magától kiesnek. A gyűjtődoboz kihúzásakor a szekrény is doboz is magától záródik) lehetetlen a levelekhez férni. Az új csinos piros szekrényeket a következő helyekre tették ki: Nyitrai és Tarsa, Amstetter Imre, Oroszlán fogadó sarka, Engel József, Kohn Jakab Teleky-utca, Kiss M. Pálnál Szepesy-utcában.

Építőiparosok kongresszusa. A Magyar Építőmesterek Egyesülete által tervezett építőipari kongresszusnak előtűnik fekvő napirendje a mellett tanuskodik, hogy az előkészítő-bizottság serény munkásságot fejtett ki és a kongresszuson megvitatták mindazon tárgyakat, a melyek az építőiparosokat, de különösen a kisiparosokat a tönk szélére juttatták. Az előkészítő bizottság munkája kárba veszne, ha maguk az érdekelt felek, tehát a kisiparosok, saját ügyüket föl nem karolnák. De így értesülünk, hogy az ország összes építőiparosainak körében rendkívül élénk mozgalmat keltett ez a kongresszus terve, mert a bejelentett résztvevők száma már meghaladta a hatszázat. Ez az ürvendetes körülmény is buzdítsa városunk és környékünk építőiparosait, hogy a folyó évben Budapesten — pünkösdi ünnepén, június 3—4-én végbemenő kongresszuson való részvételüket minél előbb jelentsék be az előkészítő bizottságnál (Budapest IV. Ferencziek bazára) hogy az idejében tehesse meg a résztvevők számarányához mérten a szükséges intézkedéseket.

Színház. E héten érkeztek meg Lévára Thalia papnői és papjai, hogy ismét gyönyörködtesse nek és szórakoztassanak. Nálunk a magyarság ez utolsó védbástyáján kétszeresen kell megbecsülnünk a magyarság és kultúra eme fáradhatlan bajnokait és az előadások látogatása által tőlünk telhetőleg pártolnunk kell. Mezey Béla társulatát különben már tavalyról ismeri közönségünk, erői a vidék elsőbbséget tagjaiból vannak szervezve s kitűnő előadásokat produkálnak. A jövő heti műsor a következő: Hétfőn május 14-én „Férj vadászni jár“. Kedden május 15-én „Gésák“. Szerdán május 16-án „Kuruczfarag“. Csütörtökön május 17-én „Nagy-mama“. Pénteken május 18-án „Szulamith“. Szombaton május 19-én „Görög rabszolga“. Vasárnap május 20-án „Napraforgó“.

A párisi kiállításra segélyt nyújt a kereskedelemügyi miniszter tehetségesebb kis iparosainknak és munkásoknak, hogy szakmabeli ismereteik gyarapítása és művelésük tökéletesítése céljából a kiállítást tanulmányozhassák. E célból kamaránk területére három törékű iparos részére egyenként 400 — négyszáz — és három munkás részére egyenként 300 azaz — háromszáz — koronás utazási ösztöndíjat engedélyezett. A kik ez ösztöndíjak egyikét elnyerni óhajtják, kellően felszerelt folyamodványukat, melyben a folyamodó neve, lakcíme, vagyoni viszonyai, erkölcsi magaviselete, foglalkozása, előképzettsége, esetleges tanulmányai és nyelvismerete feltüntetendő és okmányilag igazolandó f. é. május hó 25-ig a kereskedelmi és iparkamarához nyújtsák be. Már eleve megjegyeztük, hogy ezen ösztöndíjakra első sorban olyan fiatal mesterek, illetve ipari munkások tarthatnak igényt, kik sajátjukból a szóban levő kiállítást meg nem tekinthetnék, az oda leendő kiküldetésre azonban kiváló szakismereteiknél fogva alkalmasak, és oly iparágat üznek, melynek fejlesztésére ily tanulmányozás befolyással lehet, tehát első sorban a műipar körébe tartozó iparosok és munkások.

Az élet és a vagyon. Egyik a másikat kiegészíti, mert az életben rászorulunk a vagyonra, vagyon nélkül pedig nem ér az élet sokat, amit az is bizonyít, hogy mindenki vagyonszerzésre törekszik. Csakhogy kevés azoknak a száma, akik erre képesek a mindennapi keserves munka mellett. Ennek oka az, hogy a legtöbbször figyelmen kívül hagyják a sors által nyújtott szerencsés véletlenek eredményét. Mert aki ezzel foglalkozik, az nagyon jól tudja, hogy minő sokan vannak, akik jólétüket csak annak köszönhetik, hogy nem mulasztották el kiaknázni

azt a páratlan alkalmat, melyet az osztály-sorsjáték nyújt az abban résztvevőknek. Maga e sorsjáték az életet és pedig a vagyoni életet jelenti a nyerőre nézve, akiknek eddig se szeri, se száma. Különösen a Török A. és Tsa bankház (Budapest, Váci-körút 4) jutott abba a szerencsés helyzetbe, hogy vevőinek rövid idő alatt több mint három millió koronát fizetett ki, ennélfogva a sorsjegyvásárló közönség figyelmébe ajánljuk Török A. és Tsa bankházat, mely megbízhatósága, pontossága és szerencséje folytán amugy is kiérdemelte a közbizalmat.

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: Z U H A N Y.

Jó tanács: X.: Mondja csak, hogyan tehetném magamat láthatatlanná? — Y.: Tudja mit? Vegyen el egy híres, szép és gazdag nőt; a mellett bizonyosan senki sem fogja meglátni.

Gyermekharag. Anya (kisdédéhez, kit ölében tart): Te vagy az én kedves, aranyos, kis Pistikám! — A kis Mariska (a kit mamája valami csiny miatt éppen az imént megvert): Ne higgy a mamának, Pista! Ha majd nagyobb leszel, még is megver a mama!

Színház.

Csütörtökön kezdette meg Léván, az „Oroszlán“ szülő udvarán épített fedett nyári színpadon Mezey Béla társulatának előadásait. — E társulatot, mely a vidék legjobb erőiből áll, már múlt évi szereplésük-ből ismeri Léva városközönsége. Készséggel konstatáljuk, hogy a tavaly óta beállott változások csak előnyök a közönségre nézve. Bemutató előadásul Goldfaden rendkívül nagy hírnévre szert tett operáját a „Szulamith“-ot adták. A darab meséje nagyon vékony ugyan, de bőségesen kárpótolja ezt a kellemes fülbe-mászó zenéje s fényes kiállítás, ami szép számú közönséget vonzott a színházba. Az előadás is kifogástalan volt. Kállay Jolán (Abigail) szerepében ragyogtatta művészetét és szépen előadott dalaival és ügyes játékával már első feljöttével meghódította a közönséget. Catry Emma Szulamithnak, szerepében bájos jelen-ség volt s tisztán csengő hangjával nagy sikert aratott. Deréki (Monaoh), mint mindig most is kitűnő volt. Szarvasy (Absolon), méltó partnere volt Szulamith szép baritonja nagy hatást keltett. Jó volt Kövessy (Áron, főpap). Egyébként valamennyi szereplőnek elismeréssel adózunk azért az igazán művészi kivitelű előadásért a melyben gyönyörköd-tünk.

Pénteken a „Gyurkovits lányok“-at Herczeg Ferenc ismert életképűt üres ház előtt adták. A precíz, jókedvű tartott elő-adás megérdemelte volna a telt házat s a legkényesebb igényeket is kielégíthette volna. A hét Gyurkovits lány pompás csoportosítás volt s Mamájukkal együtt nagyon kedvesek voltak. Mezey Bélané (Katinka) elegáns nyugodt játéka megtette kellő hatását. Har-kányi kedves Sári volt. Kállay pedig a legjobb Miczi kit eddig láttunk. — Melczer pedig Ella bálátlan szerepében a töle tel-hető legjobbat nyújtani. — Batosyné a lányaitak férjhez adni akaró mamák igazi mintaképe volt. — Kötőnőn megállítható helyét Sándorfi szerepében Sarlay kinek minden mozdulata rutinizott színészre vall. He-tényitől (Horkay) kissé több melegséget kívánunk, jobbat szoktunk tőle látni. Bátosy (Radványi ezredes) szerepét jól fogta fel s kellő érvényt is tudott annak szerezni. Szigethy (Gida) kitűnő volt.

Szombaton került színre Blumenthal és Kadelburg hirneves énekes bohózata az „Arany kakas“. Elég szép számú közönség nézte végig, de kellemetlen időjárás miatt nem a nyári színpadon, hanem az „Oroszlán“ szálló nagytermében.

Közgazdaság.

Néhány szó szőlőink feljavítása érdekében.

A laikus közönség el sem hiszi, hogy mily nagy mérvű az a pusztítás, melyet a filoxerának romboló munkája — az utolsó 15 év alatt — végzett hazánkban, 1884-ben szőlőterületünk még jóval meghaladta a fel millió katasztrális holdat s 10 év múlva ezen területnek már csak egy harmada terem. Ha péntésszegen akarnánk e kárt kifejezni, hetekig is dolgozhatnánk az erre vonatkozó statisztika összeállításával s még akkor sem lennénk képesek egy oly adatot nyerni, mely hű kifejezője lenne a tényleges állapotnak, mert hisz a veszteség nemcsak magát a szőlőbirtokost érte, hanem az erdőbirtokost, napszámot, államkincstárt egyaránt. — Igen természetes, hogy ily körülmények között mindenki arra gondolt, miképen lehetne elpusztult szőlőterületünket felújítani s ezzel a nemzeti jövedelemben beállott óriási veszteséget némileg ellensúlyozni. Ott, hol a baj nem egy embert ér, hanem egy egész országot, az egyes ember vajmi keveset tehet. Ez az igazság törvényhozásunkat arra készítette, hogy a szőlőfelújítás kérdését maga az állam vegye kezébe s törvényes uton, törvényes eszközökkel hasson oda, hogy a népek ezreinek újból visszaadassék az a keresetforrás, mely évente milliókat hozott forgalomba. A törvényhozás kezdeményező lépése, ideája csakhamar testet öltött, mert

a mint tudjuk, létrejött a szőlőtelepítési köl-csön törvénye, mely egy a nagybirtokosnak, mint kiszáradnak kezébe adja a fegyvert, a régi arany napok kiküzdésére.

Sokan és sokat vitatkoztak már e kérdésről, helyesebben arról, hogy vajjon meg-lesz-e üdvös fogadtatja ezen törvénynek, vagy sem. Mi nem bocsájtjuk ezáltal annak fejtegetésébe, hanem elfogadjuk többségnek azon véleményét, hogy a fegyver kétélű fegyver s épen ezért alábbi sorokban taná-csokat ohajtunk adni arra nézve, hogy az, aki kezébe vette már a fegyvert, miként járjon el szőlőjének művelése tekintetében, ha nem akarja azt, hogy a fegyverrel önmagát sebesítse meg.

Köztudomásu, hogy minden növény csak akkor képes díszlenni, akkor képes jó termést adni, ha bőségesen áll rendelkezésére az a tápanyag mennyiség, melyből szervezetét felépítheti. Hogy a szőlőre nézve ez a szabály szintén érvényes, azt bizonyítgatunk felelősen és épen ezért a szőlőműve és sikerének alapját az képezi, hogy vajjon rendelkezik-e az illető talaj, melyen a szőlőt kultiváljuk elegendő tápanyaggal. Ha nem rendelkezik, úgy igen természetesen gondoskodni kell arról, hogy az mesterséges uton pótolassék. Az a kérdés már most, hogy ez a pótlás istállótrágyával, vagy műtrágyával történjék-e. E kérdésre válaszunk az, hogy ott, hol a talaj fizikai állapota jó, ott a mű-trágya kizárólagos alkalmazása teljesen célra-vezető, ellenben ott, hol a talajnak fizikai tulajdonságai is javításra szorulnak, ott a műtrágyák mellett az istálló trágyának is kellő szerepet kell juttatni. A forgalomban levő műtrágyák közül a nitrogénus chilisáletrom a szőlő vegetációját nagyon elő-mozdítja; de miután általános tapasztalati tény az, hogy a chilisáletromnak nagy mennyiségben való használata különösen a szőlő levelének és venyigéjének fejlődését moz-dítja elő a gyümölcsstermelés rovására, szabályul kell venni azt, hogy tőkenként 20—30 grammnál nagyobb mennyiséget ne hajnáljunk, ez a mennyiség azonban határozottan elő-mozdítja már nemcsak a level és venyige fejlődését, hanem a gyümölcs képességét is.

A kálitrágyák közül a klorkáli és a kén-savas-káli használható és pedig homokos földön a kén-savas-káli, nehezebb talajon a klor-káli. A foszforvas trágyák közül a vízben oldható szuperfoszfátnak kell előnyt adni, mert ez még a könnyű homoktalajon is gyorsan megkötetik s nem kell attól félni, hogy az esők vagy hóolvadások kimossák. A foszfortrágyák nemcsak a gyümölcsstermelést növelik, hanem a bor szesztartalmát is fokozzák.

A mi ezen műtrágyák alkalmazását illeti, arra nézve általános szabályul álljon az, hogy azokat nem a töke nyaka körül kell elszórni, hanem egyenletesen az egész területen és pedig a chilisáletromot sekélyen kell alá-takarni, a káli és foszfortrágyákat pedig leg-alább is 20 cm. mélységre. Nem áll az, hogy ily sekély alátakarás mellett a hatás elma-radna, mert a műtrágyákat a szőlőgyökere-nek a legvékonyabb részei veszik fel és nem a legvastagabb gyökérágak. Az alkalmazandó trágya mennyiségét illetőleg több körülmény gyakorol befolyást, így pl. a föld minősége, a melyre nézve határozott választ csak egy kísérlet adhat, továbbá 2. a szőlő kora, mert pl. fiatal korban többre lesz szükség, mint idős korban, 3. az elerendő cél, mert pl. finom bortermelésnél a foszfor-savdus, tömeg-bor termelésnél pedig inkább nitrogénú-s trágya használandó.

A trágyázásra vonatkozólag most elmon-dott tanácsok követése lényegesen hozzájárulhat a szőlőtermés szaporításához, miért is ajánljuk azokat szőlőgazdáink figyelmébe.

Közönség köréből.

I. Értessítettik a közönség, miszerint a hely-beli lövölde folyó hó 20 án d. u. 4 óra kor fog megnyitni.

A megnyitás futball, tenis, cezlövészet és cigányzenével lesz egybekötve. Rossz idő esetén a megnyitás a következő vasárnap fog megtörténni.

Léva, 1900. május hó.

Sport egyeslet.

II.

Köszönet-nyilvánítás.

A lévai temetkezési egyesletnek azon jóté-konyaságáért, hogy Várad István tanítóképző intézeti harmadéves növendék temetések or a gyászkoziért járó díjat és a pénzbeszedők illetményét elegendő szives volt, ez uton is kifejezem az intézet részéről mély köszö-netemet.

Léva, 1900. május 9.

Szabolcs Lajos, igazgató.

Szerkesztői üzenet.

T. K. Komárom. Szívesen látjuk munkatársaink kö-zött, A küldemény egyikét hozzuk.

Irodalom és művészet.

A modern nemzetek Európában való letelepedéséről és államalapítási kísérleteiről sok-sok és sokat írtak. Érdekes kor is ez, a népvándorlás kora, mikor Rómának romjaik-ban is hatalmas épületei meginganak, s az utcazón, melyeken nemrég a consuok lic-torai hordozták urok előtt foszcséiket, most sötétruhás szerzetesek topognak; a szobrok

eltűnnek a terekről, s a katakombák földalatti üregeiben egy új szellemű (keresztény) mű-vészet kezd bontogatni szárnyait, mely nem Herculeseket és Vénusokat farag hőszíni márványból, hanem vértanuk nyilatverté tes-tét, szűz martyrleányok szenvedéseit feste-geti fakó színekkel omlatag falakra. Lassan-ként feltér ez a szellem a föld alól, a klasz-szikus romok köveiből új keresztény tem-plokok épülnek, s Róma fölött az égen, hol eddig Romulus 12 saskeselyűje csattogott barna szárnyakkal, most megjelenik sugárzó fényben a kereszt jele. A klasszikus Róma alól emancipáltak magukat a nemzetek, de most újra előjönnek uralkodók, s akik le-győzték a világ uralkodóját, meghajolnak „Isten szolgáinak szolgája“ előtt, mint magát a pápa nevezte. Ahol a pogány császárság koronája széttörtött, oda zarándokolnak új koronáért az uralkodók, s Róma körül új, nagy, eleven élet kezdődik megint, más mint a régi, többszörös; keresztény és nemzeti. Letelepülnek, kifejlének a modern nemzetek; befejeződik a klasszikus ó-kor, megállapod-nak azon nemzetek és népfajok, melyek a középkor hosszas vajudása, s burkolt, titkos fejlődése után megkezdik az uj-kor életét.

Ez átmeneti korszakról, az uj-kor ez előjátékáról ír Borovszky Samu dr. a Nagy Képes Világtörténet 66. füzetében, mely a népvándorlás történetével foglalkozik.

Megjelen minden héten egy füzet. Kap-ható: Nyitrai és Tarsa könyvkereskedésében Léván.

Fouliard-selyem-ruha

8 frt 40 krtól feljebb — 14 méter! póstabér és vámentesen szállítva! Minták póstaforodítával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes „Henneberg selyem“ 45 krtól 14 frt (5 krig méterenkint. HENNEBERG G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító) Zürichben.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 14 kor. — fill. 14 kor. 60 fill. Kétszeres 12 kor. — fill. 12 kor. 80 fill. — Rozs 12 kor. 60 fill. 12 kor. 80 fill. — Arpa 11 kor. 60 fill. 12 kor. 80 fill. Zab 10 kor. 40 fill. 11 kor. 20 fill. — Kukoricza 12 kor. — fill. 12 kor. 80 fill. — Bab 13 kor. — fill. 13 kor. 60 fill. — Lencse 14 kor. — fill. 14 kor. 40 fill. — Köles 9 kor. — fill. 9 kor. 60 fill.

Nyiltér.

I.

Szőlővessző eladás.

10 ezer első osztályu 7—12 mm. vas-tag 85 cm. hosszú válogatott jó fajta riparia selecta vessző ezre 10 korona; 37 ezer II. oszt. 4—6 mm. vastag 65 cm. hosszú válogatott jófajú riparia vessző.

Schulpe Alfons Lontó.

II.

Árverési hirdmény.

Alólirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében Huberth Vilmos csödtömeggondnok megkeresésére emzennel közlést teszi, hogy vagyonbukott Frommer S. Czég csödtömeggéhez tartozó s a csödteltár 8. 9. 11. 15. 30. 42. 44—74. 76—96. 98—179. 202—205. 210. 212—2. 9. 277. 279. 283—319. 321—343. 345—399. 401. 402—406. 408. 410. 411—448. tételei alatt 13000 korona értékben fölvevtt fűszerárak, bolti cikkek, be-rendezés stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Az árverésnek Léván vagyonbukott czég fűzlethelyiségében leendő megtartására 1900. évi május hó 25. és többi napjainak d. e. 8 óraja határidőül kitűzték, melyhez venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a jelzett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § értelmében készpénz-fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is átadtnak.

Léván, 1900. május 5.

Tonhaiser József, kir. bíró, végrehajtó.

III.

Feladasi hirdmény.

Barsvármegye Pálosnagymező községe tulajdonát képező erdőben, az 1900. évre kihasználásra kijelölt alábbi vágások fatömege, folyó évi május hó 18 án délelőtt 10 órakor, a község házánál tartandó írásbeli ajánlattal kapcsolatos nyilvános árverésen fog elad-atni, u. m.:

1. A község erdeje „A“ üzemosztálya, 6-ik osztágában, a „Dürrwald“ nevű erdő-részben egyenként kiszámált, 642 drb. je-génye fenyőtörzs, melynek fatömege mintegy 308 m³ épületi fára és 93 m³ tűzfára becsül-tetett.

Kikiáltási ár 1288 korona becsérték. — Bánatpénzül 130 korona.

2. A „B“ üzemosztály 34. és 40. számú osztágában, a „Kohlung“ nevű dűlőben 8.5 k. holdon kijelölt bükk mű és tűzifa. — Kiki-áltási ár a műfára m³-ként — 5 korona, a tűzi-fára ürméterenként 1 korona.

Bánatpénz 100 korona.

Az árverés részletes feltételei, az oszlányi járás fűszolgabírójánál, alúlirott község elő-ljáróságánál és a zsarnócakohói m. kir. járási erdőgondnokságnál tekinthetők meg.

Pálosnagymező, 1900. évi május hó 8.

Községi Elöljáróság.

G-Berzencze-Léva. Léva-Csata-Parkány-Nána.				Parkány-Nána-Csata-Léva. Léva-Gr-Berzencze.				B-Gyarmat-Parkány-Nána és vissza.				Nagy-Surány-Kis-Tapolcsány és vissza.				
Gr-Berzencze ind.	425	12 30	600	Budapest ind.	215gy.	935 sz.	1615 sz.	B-Gyarmat ind.	325	8 15	250	Nagy-Surány ind.	500	12 35	4 42	
Jálna . . .	433	12 38	608	Bécs . . . ind.	935 sz.	1045 sz.	1730gy.	Dejtár . . .	352	8 39	320	Zsitva-Födemes	514	12 52	4 54	
Saskó-Váralja	444	12 49	619	Parkány-Nána ind.	408	535	905	Ipoly-Vecze . . .	408	8 55	340	Mánya . . .	535	1 13	5 08	
Gr-Szt-Kereszt	501	1 06	641	Köhid-Gyarmath	425	552	922	Drégely-Palánk	421	9 10	356	Vajk	556	1 36	5 26	
Geletnek-Szkleuó	524	1 26	704	Kéménd . . .	440	607	937	Ipolyság . . . ind.	439	9 28	419	Verebély . . .	623	2 00	5 45	
Szénásfalu-Vichnye	535	1 34	715	Bény	452	619	949	Visk	447	9 36	425	Zsitva-Ujfalu . . .	636	2 16	5 56	
Zsarnóca	602	2 00	747	Csata	505	631	1001	Szakállos . . .	527	10 16	513	Taszár	700	2 40	6 13	
Zsarnóca-Fürészam.	607	2 05	752	Oroszka	529	647	1027	Bél	537	10 27	527	Aranyos-Maróth	723	3 07	6 25	
Garamrév	614	2 12	759	Garam-Damásd	539	657	1037	Ipoly-Pásztó . . .	549	10 43	546	Kis-Tapolcsány	740	3 20	6 35	
Rudnó	630	2 28	820	Zseliz	552	709	1050	Zalaba	605	11 00	603					
Ujbánya . . .	645	2 40	843	Nagy-Salló . . .	620	736	1118	Csata	617	11 13	621					
Gr-Szt-Benedek	716	3 11	916	Alsó-Várad . . .	634	753	1135	Csata	656	11 23	647					
Kovácsi . . .	727	3 22	927	Léva	654	810	1152	Parkány-Nána	749	12 17	752					
Kovácsi . . .	738	3 36	943	Léva	714	820		Vissza.				Vissza.				
Nagy-Koszmály	755	3 53	1000	Nagy-Koszmály	738	838		1222	Parkány-Nána ind.	905	4 08	535				
Léva	945	4 25	505	Kovácsi	743	846		1240	Csata	1001	5 05	631				
Alsó-Várad . .	1003	4 50	523	Gr-Szt-Benedek	819	904		1249	Csata	1008	5 15	650				
Nagy-Salló . .	1026	5 17	546	Ujbánya	857	925		107	Zalaba	1023	5 29	704				
Zeliz	1049	5 51	608	Rudnó	908	930		128	Ipoly-Pásztó . . .	1047	5 47	724				
Garam-Damásd	1101	6 04	620	Garamrév	920	941		134	Bél	1059	5 56	734				
Oroszka	1111	6 23	631	Zsarnóca-Fürészam.	929	947		145	Szakállos	1118	6 12	750	Kis-Tapolcsány	615	4 41	6 45
Csata	1118	6 32	638	Zsarnóca	954	1000		152	Visk	1138	6 27	808	Aranyos-Maróth	639	4 51	7 11
"	1123	6 47	656	Szénásfalu-Vihnye	1012	1013		255	Ipolyság	1205	6 48	830	Taszár	656	5 02	7 30
Bény	1136	7 03	709	Geletnek-Szkleuó	1033	1019		210	Ipolyság	1211	6 52	841	Zsitva-Ujfalu . . .	714	5 17	7 53
Kéménd	1147	7 17	720	Garam-Szt-Kereszt	1108	1037		226	Drégely-Palánk	1236	7 11	908	Verebély	737	5 36	8 23
Köhid-Gyarmath	1200	7 33	733	Saskó-Váralja	1118	1044		245	Ipoly-Vecze . . .	1251	7 23	920	Vajk	749	5 46	8 40
Parkány-Nána	1217	7 52	749	Jálna	1129	1053		253	Dejtár	115	7 41	939	Mánya	812	6 02	9 11
Budapest felé . ind.	1237 gy	1805 gy	1832 gy.	Gr-Berzencze . .	1137	1100		353	B-Gyarmat	145	8 05	1003	Zsitva-Födemes	828	6 16	9 36
"	150 gy	1849 sz.	1840 sz.					310				Nagy-Surány . . .	841	6 27	9 52	
Bécs felé	259 gy.	1157 sz.	945 gy.													
"	902 gy.	7 09	1105 sz.													
			925 gy.													
			1130 sz.													
			106 gy.													
			623 sz.													

A fekete vonallal aláhuzott számok az esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időt mutatják.
Gy = gyorsvonat; sz = személyvonat.

19. szám. **H I R D E T E S E K.** 1900. május hó 13.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Közpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

Nyujtsunk kezet a szerencsének!
Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad. osztályosjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000 pénznyeremény jut, tehát az oldaltól nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ilyen nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztályosjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben **egy millió korona.**

Egészen tizenhárom millió 180,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervezési árai az I. osztályhoz:

- egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 korona
- egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.—
- egy fel (1/2) " 3.— " 6.—
- egy egész (1) " 6.— " 12.—

Utánvét mellett vagy az összeg előzetes bekiutalás ellenében, hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre **1. évi május hó 17-ig** kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa
Bankház
Budapest,
V., Váci-körút 4/a.
Fiók: Muzeum-Körút 11.

Sok és nagy nyereményt fizetünk már ki veendőnek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa főelárusítók Budapest

Kérek részemre..... I. oszt. magy. kir. szab. osztályosjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... Kor utánvételezni kérem } A nem tetsző törleendő.
összegben { postautalvánnyal küldöm }

Pontos cím:

Legszerencsésebb és legjobb beszerzési forrás

MAGYAR OSZTÁLYSORSJEGYEKRE.

Hogy ügyfeleimet minden irányban kielégíthessem, csak oly eredeti sorsjegyeket adok el hivatalos áron, melyek egyuttal a

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK VÁLTÓZLETÉNEK

(Részvénytöke: 30 millió kor. — Tartalékaip: 25 millió kor.)

nyugtatóványozásával és czimnyomásával is el vannak látva. Ezenélfogva a rendes és előzekény lebonyolításra nézve a legmesszebbmenő biztonságot nyujtom.

A legtöbb nyeremény

mindig ezen intézet osztályosorsjegyeire esett. Nyerő-sorsjegyek kifizetés végett a nevezett intézetnek közvetlenül is beküldhetők és azok folyósítása bármely összegben azonnal huzás után megtörténik.

A magyar kir. szabad. osztályosjáték a legjobb a világon, mely még a orosz sorsjátékot is felülmúlja, 100,000 sorsjegy közül 50,000 darab, vagyis a fele ki-sorsoltatik. Hat egymásután következő osztályban

13 millió és 160.000 korona

kézpénzben kerül sorsolás alá. A főnyeremény szerencsés esetben egy millió korona. Minthogy az első osztály huzásai

már folyó évi május 17. és 18-án

megejtetnek és készletem a nagy kereslet folytán csakhamar kimerül, kérem a megrendeléseket **mielőbb,**

Az I. osztályu eredeti sorsjegyek árai!

- 1 egész sorsjegy . kor. 12.—
- 1 negyed sorsjegy . kor. 3.—
- 1 fel sorsjegy . kor. 6.—
- 1 nyolczad sorsjegy kor. 1.50

Játékterveket és huzási lajstromokat pontosan küldök.

F E L E K I J Ö Z S E F

MAGYAR OSZTÁLYSORSJEGY-ELARUSÍTÓ

Budapest, IX., Üllői-út 21. sz.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, osztná, tag-szagatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerháiban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter oázjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., osász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

WALLA JÓZSEF

MOZAIK és cement-árny gyára

BUDAPEST, Rottenbiller-utca 13.

Keramit-lap,
Mozaiklap à la Mett-lach,
Márvány Mozaiklap,
Cement-lap,
Mennyeret-nádszövet,
Tűzálló téglák,
Portland Cement,
Roman Cement,
Terracotta-árúk.

Granit-teraszok,
Betonrozások,
Medenczék,
Csatornázások,
Szőkőkutak,
Fűszolok,
Fayence falburkolati lapok,
Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek,